

Combinatie gastroscopie/coloscopie

Uw specialist heeft voor u een gastroscopie en coloscopie aangevraagd in Meander Medisch Centrum. Het onderzoek wordt verricht door een maag-darm-leverarts of arts-assistent. In deze folder vertellen we hoe u zich voorbereidt op het onderzoek, hoe het onderzoek verloopt en wat u kunt verwachten als u weer naar huis gaat.

Wat is een gastroscopie en wat is een coloscopie?

Een **gastroscopie** is het onderzoek van de slokdarm, maag en twaalfvingerige darm (het bovenste gedeelte van de dunne darm). Bij het onderzoek bekijkt de arts met behulp van een lange, buigzame kijker (endoscoop) de binnenkant van deze organen om erachter te komen wat de oorzaak van uw klachten kan zijn. De endoscoop wordt via de mond ingebracht en opgeschoven. Op deze manier kan de arts ontstekingen, zweertjes, gezwellen en de oorzaak van bloedingen opsporen. Bepaalde kleine ingrepen kunnen worden uitgevoerd door instrumenten, die via de endoscoop worden ingebracht. Zo kunnen stukjes weefsel (biopten) voor onderzoek worden weggenomen, vernauwingen worden opgeheven (dilateren), poliepen worden weggehaald en bloedingen worden gestelpt.

Een **coloscopie** is een kijkonderzoek van de hele dikke darm en indien nodig, het laatste stukje van de dunne darm. Bij het onderzoek bekijkt een arts met behulp van een lange, buigzame kijker (endoscoop) de binnenkant van de dikke darm om erachter te komen wat de oorzaak van uw klachten kan zijn. De endoscoop wordt via de anus ingebracht en opgeschoven. Op deze manier kan de arts ontstekingen, poliepen, bloedingen of gezwellen opsporen. Bepaalde kleine ingrepen kunnen worden uitgevoerd met behulp van instrumenten, die in de endoscoop worden ingebracht. Zo kunnen stukjes weefsel (biopten) voor onderzoek worden weggenomen, poliepen worden verwijderd of bepaalde afwijkingen worden weggebrand. Het darmonderzoek kan soms ongemak met zich meebrengen door de lucht die wordt ingeblazen.

Vlak voor het combinatie-onderzoek krijgt u een slaap/pijnstillend middel (een 'roesje') toegediend via een infuusnaald in de arm. U wordt hiervoor een paar uur opgenomen op de kamer voor dagverpleging op de afdeling Endoscopie of op een verpleegafdeling in het ziekenhuis. Het slaap-/pijnstillend middel dat u toegediend krijgt, kan uw reactievermogen verminderen, waardoor het onverantwoord is om het ziekenhuis alleen te verlaten. **Regelt u daarom vooraf begeleiding en vervoer naar huis.** Wij adviseren u om (de rest van de dag) geen activiteiten te ondernemen, waarbij een beroep wordt gedaan op uw reactievermogen.

Risico's en complicaties

Gastroscopie: complicaties, zoals een bloeding of een perforatie komen zeer zelden voor. Bij patiënten met een slecht gebit kan de bijtring schade aan de tanden veroorzaken. Dit komt sporadisch voor.

Coloscopie: er is een zeer kleine kans op complicaties, zoals een (na)bloeding of darmperforatie (gaatje in de darm). Als er biopten of poliepen zijn weggehaald, is er een kleine kans op (na)bloedingen, met name in de eerste 12 uur. U heeft dan donkere ontlasting.

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermc.nl

Aan het gebruik van slaap-/pijnstillende middelen is een klein risico verbonden. Om dit risico te beperken worden uw ademhaling en hartslag tijdens het onderzoek en daarna zorgvuldig gecontroleerd.

Vorbereiding op het onderzoek

Het is belangrijk dat uw darmen leeg en schoon zijn zodat het onderzoek goed kan worden uitgevoerd en de arts uw darmen zorgvuldig kan bekijken. Dit betekent dat u de darmen door middel van laxeermiddelen van tevoren goed moet reinigen en de onderstaande aanwijzingen nauwgezet moet opvolgen. Bij uw apotheek ligt het laxeermiddel Moviprep voor u klaar. Bij Moviprep krijgt u van de apotheek een bijsluiter. Volgt u echter de aanwijzingen uit deze folder op en niet de aanwijzingen van de bijsluiter! Zorg dat u niet meer de deur uit hoeft als u laxeermiddelen gaat gebruiken. Na het innemen zult u zeer regelmatig naar het toilet moeten.

..... dagen vóór het onderzoek stoppen met .....

- Wanneer u diabetes bent en daarvoor medicijnen gebruikt, kan het zijn dat deze medicatie moet worden aangepast. Overleg dit met de diabetesverpleegkundige.
- Wanneer u ijzertabletten gebruikt, moet u deze 10 dagen voor het onderzoek niet meer innemen. Deze pillen zorgen voor een zwarte aanslag in de darm. Overige medicatie kunt u gewoon innemen. Houdt u er wel rekening mee dat de werking kan verminderen doordat de medicatie met het laxeermiddel snel het lichaam verlaat. Als u hier vragen over heeft, neemt u dan contact op met uw huisarts.
- Het is belangrijk om 7 dagen voorafgaand aan het onderzoek geen grove zaden, granen en pitten (bijvoorbeeld sesamzaad, maanzaad, muesli, fruit zoals kiwi, tomaat, banaan, druiven met pit) te eten omdat de endoscoop hiervan verstopt kan raken.

Vorbereiding met het laxeermiddel Moviprep

De verpakking Moviprep bestaat uit 2x een plastic folie met een zakje A en zakje B.

- Open 1 plastic folie en leeg zakje A en zakje B in een maatbeker of literfles.
- Voeg 1 liter water toe en roer of schud gedurende 5 minuten tot het poeder geheel is opgelost.
- In 2 uur tijd drinkt u de Moviprep, liefst zo koud mogelijk (uit de koelkast en voeg eventueel ijsblokjes toe).
- Indien u moeite heeft met het drinken, meng dan een beetje limonadesiroop door de Moviprep of gebruik een rietje.
- Tijdens de voorbereiding mag u naast de voorbereiding ook nog extra heldere vloeistoffen naar keuze drinken, te weten: water, heldere bouillon, vruchtensap zonder pulp, frisdrank, thee en/of koffie zonder melk.
- Tussendoor kunt u eventueel kauwgom gebruiken.
- Door het laxeren en niet eten kunt u het koud en/of hoofdpijn krijgen. U kunt indien nodig een paracetamol nemen tegen de hoofdpijn.

Vorbereitung als het onderzoek vóór 10.00 uur plaatsvindt:

- U begint de dag vóór het onderzoek met laxeren.
- 's Morgens neemt u een normaal ontbijt.
- 's Middags neemt u een normale lunch.
- 's Avonds neemt u een licht verteerbare maaltijd, bestaande uit een beschuit of een snee wit brood met honing of met jam (zonder pitjes) en een kopje thee/koffie zonder melk.
- Daarna mag u niets meer eten.
- Tussen 18.30 - 20.30 uur drinkt u de 1e liter Moviprep.
- Vanaf 20.30 uur drinkt u nog minimaal 1 liter heldere vloeistof. U mag tijdens het innemen van de Moviprep ook alvast beginnen met het drinken van deze liter heldere vloeistof.
- Ook op de ochtend van de onderzoek mag u niets eten.
- 04.00 - 06.00 uur: 2e liter Moviprep.
- 06.00 - 07.00 uur minimaal 1 liter heldere vloeistof.
- U mag tijdens het innemen van de Moviprep ook alvast beginnen met het drinken van deze liter heldere vloeistof.
- Rustperiode van 1 uur tot aan het onderzoek. Niets meer drinken!

Vorbereitung als het onderzoek ná 10.00 uur plaatsvindt:

- U begint de dag vóór het onderzoek met laxeren.
- 's Morgens neemt u een normaal ontbijt.
- 's Middags neemt u een normale lunch.
- 's Avonds neemt u een licht verteerbare maaltijd, bestaande uit een beschuit of een snee wit brood met honing of met jam (zonder pitjes) en een kopje thee/koffie zonder melk.
- Daarna mag u niets meer eten.
- Tussen 18.30 - 20.30 uur drinkt u de 1e liter Moviprep.
- Vanaf 20.30 uur drinkt u nog minimaal 1 liter heldere vloeistof. U mag tijdens het innemen van de Moviprep ook alvast beginnen met het drinken van deze liter heldere vloeistof.
- Ook op de ochtend van de onderzoek mag u niets eten.
- 06.00 - 08:00 uur: 2e liter Moviprep.
- 08.00 uur tot 1 uur voor de coloscopie: minimaal 1 liter heldere vloeistof.
- U mag tijdens het innemen van de Moviprep ook alvast beginnen met het drinken van deze liter heldere vloeistof.
- Rustperiode van 1 uur tot aan het onderzoek. Niets meer drinken!

Het onderzoek

De verpleegkundige haalt u op uit de wachtkamer en brengt u naar de kamer voor dagverpleging, waar u voor een paar uur wordt opgenomen. Op de kamer voor dagverpleging is geen gelegenheid voor begeleiders om te wachten. Mocht uw begeleider in het ziekenhuis willen wachten, dan zijn daar diverse mogelijkheden voor. De verpleegkundige legt uit hoe het onderzoek in zijn werk gaat. Daarna krijgt u een infuusnaald ingebracht in uw arm. Dit is alvast voor het slaap-/pijnstillend middel dat u voor het onderzoek toegediend krijgt.

Als u aan de beurt bent, brengt een verpleegkundige u naar de onderzoekskamer. De meeste mensen zien erg op tegen het onderzoek. U wordt daarom voortdurend begeleid door een verpleegkundige. Vlak voor het onderzoek zal de verpleegkundige en de arts die het onderzoek uitvoeren u nog enkele

veiligheidsvragen stellen. Het kan voorkomen dat een vraag meerdere keren gesteld wordt door verschillende zorgverleners. Dit is een extra veiligheidsmaatregel, de time-out procedure.

Eerst krijgt u een drankje om schuimvorming in de maag tegen te gaan. Daarna wordt uw keel door middel van een spray verdoofd om de kokhalsreflex tegen te gaan. Losse elementen, zoals gebit of een plaatje, moet u uit uw mond halen. Als u een tongpiercing heeft, moet u deze ook verwijderen. U krijgt een bijtring tussen de tanden, zodat uw gebit geen beschadiging kan oplopen. Daarna gaat u op uw linkerzijde liggen. Over uw middel wordt een laken gelegd. De verpleegkundige doet een sensor op één van uw vingers, waarmee tijdens het onderzoek uw hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed afgelezen kan worden. Zorg ervoor dat u geen nagellak op uw nagels hebt aangebracht, dit kan deze meting beïnvloeden.

Via de infuusnaald krijgt u een slaap-/pijnstillend middel toegediend. U blijft aanspreekbaar en kunt meewerken aan het onderzoek (bijvoorbeeld door te draaien) maar u kunt zich daar achteraf weinig tot niets meer van herinneren. De arts voert het onderzoek uit. Het onderzoek duurt ongeveer 45 minuten. De arts schuift de endoscoop via uw mond naar binnen en vraagt u om te slikken, zodat de endoscoop in de slokdarm kan worden geschoven. Dit kan een kokhalsreflex geven en als een naar gevoel worden ervaren. Daarna schuift de arts de endoscoop via de maag naar de twaalfvingerige darm.

U kunt tijdens het onderzoek gewoon ademen. Tijdens het onderzoek wordt lucht via de scoop ingeblazen om de slokdarm, maag en twaalfvingerige darm beter te kunnen bekijken. Het kan zijn dat u daarvan moet boeren. Dit is niet erg, u hoeft zich hier niet voor te schamen. Zo nodig zal de arts kleine stukjes weefsel (biopten) afnemen voor nader onderzoek.

Na dit onderzoek volgt de coloscopie. De endoscoop wordt via de anus ingebracht door de arts en telkens een stukje opgeschoven totdat het einde van de dikke darm is bereikt. Daarna wordt de endoscoop langzaam teruggetrokken en kan de arts uw darm goed bekijken. Via de endoscoop kan lucht worden ingeblazen om de darmwand beter te kunnen bekijken. Hierdoor kunt u krampen in uw buik krijgen. Soms is het nodig van houding te veranderen of, in verband met bochten in de darm, dat er op uw buik wordt geduwd. Zo nodig worden biopten weggenomen voor nader onderzoek. Ook poliepen (meestal goedaardige gezwellen) kunnen met een snaartje (lis) verwijderd worden.

Na het onderzoek

Na het onderzoek brengt de verpleegkundige u terug naar de kamer voor de dagverpleging of naar de verpleegafdeling als u daar was opgenomen. Omdat u een slaap-/pijnstillend middel heeft gekregen, worden uw ademhaling en hartslag na het onderzoek zorgvuldig gecontroleerd. Als het slaap-/pijnstillend middel is uitgewerkt (na ongeveer 1 uur), kunt u weer wat eten en drinken. U kunt last hebben van flinke darmkrampen en winderigheid door de ingeblazen lucht. Het laten van winden kan verlichting geven. Dit duurt gewoonlijk niet langer dan een paar uur maar in uitzonderingsgevallen kan het langer aanhouden. Als u voldoende hersteld bent van het onderzoek mag u weer naar huis. In verband met het slaap-/pijnstillend middel mag u op deze onderzoeksdag niet deelnemen aan het verkeer en moet u worden opgehaald.

De uitslag

Nadat het slaap-/pijnstillend middel is uitgewerkt, krijgt u de voorlopige uitslag door middel van een brief. De voorlopige uitslag geeft slechts een korte beschrijving van de bevindingen. Indien er afwijkingen zijn gevonden, die direct consequenties kunnen hebben, volgt er een gesprek met een arts.

Het onderzoek van stukjes weefsel (biopten) kan geruime tijd duren. De definitieve uitslag en het vervolgtraject bespreekt u met de arts tijdens het poliklinische of telefonische consult. U heeft of krijgt een afspraak voor dit

gesprek.

Wat te doen bij...

Neem bij veel bloedverlies, als het bloeden aanhoudt, bij zwarte ontlasting, heftige buikpijn of koorts contact op met het ziekenhuis. Als u andere problemen heeft ten gevolge van het onderzoek of als u zich zorgen maakt, belt u dan met het ziekenhuis via het algemene telefoonnummer 033 - 850 50 50. Vraagt u binnen kantooruren naar de afdeling Endoscopie en buiten kantooruren naar de afdeling Spoedeisende Hulp.

Vragen

Heeft u vragen over uw onderzoek, stelt u deze dan aan uw behandelend specialist. Het is verstandig om uw vragen van tevoren op te schrijven, dan weet u zeker dat u niets vergeet. Voor dringende vragen kunt u ook bellen naar de afdeling Endoscopie via telefoonnummer 033 - 850 50 50.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

- Uw verzekeringspapieren.
- Uw identiteitsbewijs (paspoort, identiteitskaart of rijbewijs).
- Een lijst van medicijnen die u gebruikt.
- Eventueel iets om te lezen voor als u voor het onderzoek moet wachten op de afdeling Endoscopie.
- Naam en gegevens van een contactpersoon die we kunnen bellen als dat nodig is.
- Heeft u diabetes en gebruikt u insuline? Neem dan uw insulinepen(nen) en bloedsuikermeter mee.
- We adviseren u gemakkelijk zittende kleding te dragen als u voor uw onderzoek komt.

Waar meldt u zich?

Meander Medisch Centrum

Afdeling Endoscopie, Laan 1
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn

Endoscopisch Diagnostisch Centrum, 2^e etage
Molenweg 2
Baarn

Telefoonnummers

U kunt het ziekenhuis bereiken via het algemene telefoonnummer: 033 - 850 50 50.

Afspraak

Als u een afspraak wilt maken of verzetten, belt u met het afsprakennummer:
033 - 850 60 70.

Meer informatie

U kunt ook aanvullende informatie vinden op de website van de Maag Lever Darm Stichting: www.mlds.nl.

april_2016